

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Csp/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116213954
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2017:6116213954.1

Rozhodnutie

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci žalobcu Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 08 Bratislava, IČO: 00 686 930, zastúpený advokátskou kanceláriou MCGA legal, s.r.o., so sídlom Partizánska 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 715 662 proti žalovanej L. S., F. XX. XX. XXXX, Q. T. E. B. XX, T. T., o zaplatenie 3 947,95 Eur a trov konania, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 2 422,44 Eur, v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 22,72 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 22. 07. 2016 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 3 947,95 Eur a náhrady trov konania na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. XX-XXXXXXXXXX, uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 18. 01. 2013, ktorej prílohou sú Všeobecné obchodné podmienky Tatra banky, a.s. (ďalej zmluva). V zmysle čl. I zmluvy poskytol žalobca žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 5 050,- Eur za podmienok uvedených v zmluve, pričom dlžník sa zaviazal splácať úver v mesačných splátkach. Poplatky, ročná percentuálna miera nákladov a úrokové sadzby vzťahujúce sa k úveru sú uvedené priamo v zmluve, prípadne zmluva odkazuje na Sadzobník poplatkov a prehľad úrokových sadzieb. Žalovaný sa dostal do omeškania dňa 17. 01. 2015 a žalobca vyhlásil v súlade so zmluvou predčasnú splatnosť úveru ku dňu 27. 04. 2015. Žalovaná suma predstavuje nezaplatenú istinu úveru 3 947,95 Eur v zmysle výpisu z bankovej knihy, tzn. úroky z omeškania, poplatky a iné príslušenstvo si žalobca neuplatňuje.

2. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila, hoci jej bola doručená spolu s prílohami a poučením o jej procesných právach a povinnostiach podľa § 160, § 292 CSP dňa 20. 09. 2016. Vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 16. 03. 2017 uviedla, že v čase, keď úver nesplácala, prišla o zamestnanie, nemala teda z čoho splácať úver. Jej manžel je vo výkone trestu odňatia slobody od 27. januára tohto roku s tým, že jej sa splátky nedarilo plniť zo svojho príjmu. Žalovaná nenavrholo žiadne dokazovanie, pričom uviedla, že zvažuje osobný bankrot.

3. Súd vykonal dokazovanie zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. T.-XX-XXXXXXXXXX zo dňa 18. 01. 2013, formulárom - štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami Tatra banky, a.s., výpisom z bankovej knihy, výpisom z úverového účtu, výsluchom právneho zástupcu žalobcu a žalovanej, pričom ďalšie návrhy na dokazovanie sporové strany nemali, a zistil tento skutkový stav:

4. Sporové strany uzatvorili dňa XX. XX. XXXX zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. T.-XX-XXXXXXXXXX, ktorej predmetom bol záväzok žalobcu (veriteľa) poskytnúť žalovanej (dlžníkovi) bezúčelový spotrebiteľský úver za nasledovných podmienok: výška úveru 5 050,- Eur, výška úrokovej sadzby 16,90 %, RPMN 19,78 %, priemerná hodnota RPMN 19,37 %, dátum poskytnutia spotrebiteľského úveru najneskôr do piatich pracovných dní od splnenia podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru uvedených v zmluve, termín splatnosti pravidelných mesačných anuitných splátok 17. dňa príslušného mesiaca, počet splátok 72, výška pravidelnej mesačnej splátky 112,72 Eur, výška celkovej čiastky, ktorú musí dlžník zaplatiť 8 331,84 Eur, konečná splatnosť spotrebiteľského úveru do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky. Termín splatnosti prvej splátky úveru je uvedený v čl. III. bod 4. zmluvy tak, že je to najbližší deň v mesiaci nasledujúci po poskytnutí úveru. V zmluve nie sú uvedené predpoklady použité pre výpočet RPMN.

5. Podľa čl. VI bod 2 písm. a) zmluvy, ak nastane prípad neplnenia, veriteľ je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo jeho určitej časti, t.j. má právo požadovať splatenie pohľadávky veriteľa a dlžník je povinný pohľadávku veriteľa zaplatiť aj pred dňom konečnej splatnosti úveru.

6. Podľa čl. VI bod 1 písm. b) prípadom neplnenia sa rozumie nedoplatok jednej splátky úveru, trvajúci viac ako 3 mesiace alebo dvoch splátok úveru.

7. Podľa čl. VI bod 3 zmluvy, v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru alebo jeho určitej časti sa pohľadávka veriteľa stane splatnou dňom doručenia písomného oznámenia veriteľa o mimoriadnej splatnosti dlžníkovi. Dlžník bude povinný zaplatiť pohľadávku veriteľa v lehote určenej veriteľom v oznámení.

8. Podľa všeobecných obchodných podmienok Tatra banky, a.s., bod 4.5.5 pri doručovaní písomností poštou sa písomnosti považujú za doručené v tuzemsku tretí deň po ich odoslaní, ak nie je preukázaný skorší termín doručenia.

9. Z výpisu úverového účtu vyplýva, že žalovaná úver vo výške 5 050,- Eur čerpala dňa 18. 01. 2013, tento riadne nesplácala, do 12. 01. 2015 uhradila celkom 2 627,56 Eur z toho na istinu 1 102,05 Eur, na zmluvné úroky 1 490,51 Eur, na poplatky 35,- Eur.

10. Z výpisu bankovej knihy vyplýva, že žalobca úver predčasne zosplatnil k 27. 04. 2015, t.j. v súlade s čl. VI bod 2 písm. a) zmluvy, keď žalovaná bola v omeškaní s úhradou jednej splátky viac ako tri mesiace. Túto skutočnosť žalovaná nerozporovala.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu zatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

13. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

14. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu zatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

15. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

16. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

17. Podľa § 52 ods. 1, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 2 veta tretia OZ, na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

19. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 566 ods. 2 OZ, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

21. V konaní bolo nesporné, že sporové strany uzatvorili dňa XX. XX. XXXX zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a vzhľadom na povahu zmluvných strán aj zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanej bezúčelový úver vo výške 5 050,- Eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 72 pravidelných mesačných splátkach po 112,72 Eur za podmienok dohodnutých v zmluve. Taktiež bolo nesporné, že žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, úver riadne a včas nesplácala, v dôsledku čoho žalobca v súlade s § 565 OZ a čl. VI zmluvy úver predčasne zosplatnil k 27. 04. 2015.

22. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a obsahovať obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase jej uzatvorenia. Súd preskúmaním zmluvy zistil, že neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

23. Zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, keď v tejto súvislosti je v zmluve uvedené, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru je do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky, a termín splatnosti prvej splátky úveru je uvedený v čl. III. bod 4. zmluvy tak, že je to najbližší deň v mesiaci nasledujúci po poskytnutí úveru. Takéto určenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno považovať za súladné s § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., keď významom tohto ustanovenia je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, nemožno mať zato, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potencionálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z iných, v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov.

24. Tiež nie je úplná náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona, nakoľko zmluva obsahuje údaj o RPMN, avšak nie sú v nej uvedené všetky predpoklady použité na jej výpočet, hoci podľa zákona č. 129/2010 Z. z. je nutné, aby v zmluve výslovne uvedené boli.

25. V zmluve ďalej absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., keď obsahuje len uvedenie súhrnnej mesačnej splátky, z ktorej nie je zrejmé, koľko z každej jednotlivéj splátky predstavuje istina úveru, úroky a poplatky. Účelom tohto ustanovenia (§ 9 ods. 2 písm. k) je pritom informácia pre spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, aby vedel rozlíšiť ako bude s jeho splátkou naložené, aká časť splátky bude použitá na istinu úveru, úrok a poplatky (viď. napr. Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/105/2015 zo dňa 27. 09. 2016).

26. Vzhľadom na chýbajúce náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona č. 129/2010 Z. z., súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona v znení účinnom do 09. 06. 2013. Z výpisu úverového účtu (č.l. 53 spisu) mal súd preukázané, že žalovaná doposiaľ celkom zaplatila sumu 2 627,56 Eur, započítanú žalobcom na istinu, úroky a poplatky. Súd však túto sumu v súlade s § 853 ods. 1 OZ v spojení s § 566 ods. 2 OZ započítal iba na istinu, t.j. poskytnutý úver (rovnako napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 17Co/464/2013 zo dňa 16. 10. 2013). Po odčítaní plnenia žalovanej od čerpanej sumy dostaneme nesplatenú časť úveru, ktorá predstavuje 2 422,44 Eur (5 050,- Eur - 2 627,56 Eur). Keďže žalovaná nepreukázala, že by jeho dlh v tejto časti zanikol splnením, súd žalobe v časti o zaplatenie 2 422,44 Eur vyhovel a vo zvyšnej časti žalobu vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zamietol.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V spore bol úspešnejší žalobca (v rozsahu 61,36 % - o zaplatenie 2 422,44Eur), menej úspešná žalovaná (v rozsahu 38,64 % - o zaplatenie 1 525,51 Eur). Súd preto priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu jeho čistého úspechu v spore, t.j. 22,72 % (61,36 % mínus 38,64 %).

28. O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie vo vyhotovení dvojmo do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pre súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.